

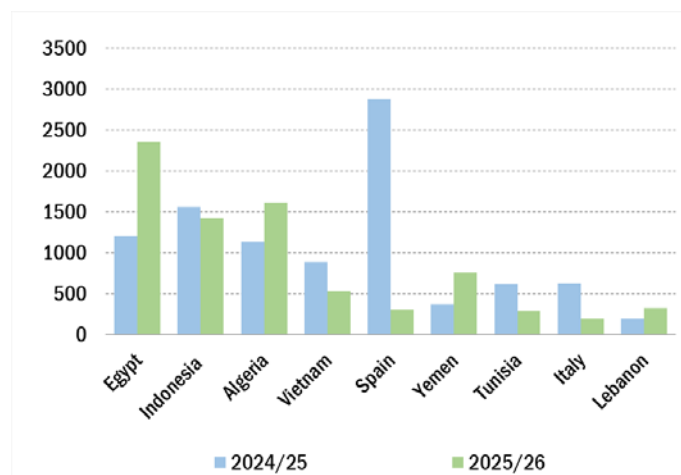
УКРАЇНА. ЯК УКРАЇНЬСЬКА ПШЕНИЦЯ ПЕРЕКЛЮЧАЄТЬСЯ З ЄС НА МЕНА

- **Квоти ЄС на імпорт української пшениці на 2026 рік майже вичерпані на рівні ліцензій**
- **Україна змушена переорієнтувати експорт на МЕНА-регіон із високою конкуренцією**
- **Низькі темпи експорту української пшениці формують значні перехідні запаси**

Квота ЄС. У червні 2025 року ЄС встановив квоту на безмитний імпорт української пшениці на рівні 1,3 млн т протягом календарного року. Відповідно, з червня по грудень 2025 року Україна могла експортувати до ЄС 758 тис. т, однак близько 233 тис. т так і залишилися нереалізованими. Основною причиною стала висока внутрішня пропозиція на ринку ЄС, зумовлена другим за величиною врожаєм пшениці в історії. У таких умовах постає питання — чи вдалося Україні адаптуватися до нових обмежень?

Експортні напрямки. У 2022–2024 роках, за відсутності обмежень, імпорт української пшениці до ЄС становив 3–6 млн т на рік. Повернення квот суттєво звузило можливості збуту та змусило Україну переорієнтувати експорт переважно на ринки Близького Сходу та Північної Африки. Водночас ці ринки залишаються висококонкурентними — як з боку росії та інших країн Чорноморського регіону, так і з боку Аргентини, яка цього сезону активно працює на ринках Алжиру та Марокко.

Україна. Географія експорту пшениці, тис. т

Джерело: розрахунки УкрАгроКонсалт на основі портових даних

Втрата Іспанії як ключового імпортера, якою вона була у сезоні 2024/25, у 2025/26 МР не була повноцінно компенсована. Ситуація ускладнилася одночасним збігом факторів — запровадження квот у ЄС та великий врожай у Південній півкулі, що фактично обмежив можливості експорту до країн Південно-Східної Азії. У зимові місяці експорт пшениці з України становив лише 500–600 тис. т на місяць — один із найнижчих показників для цього періоду. У березні активність залишається стриманою: за перші 17 днів експортовано лише 350 тис. т, переважно до Алжиру та Єгипту.

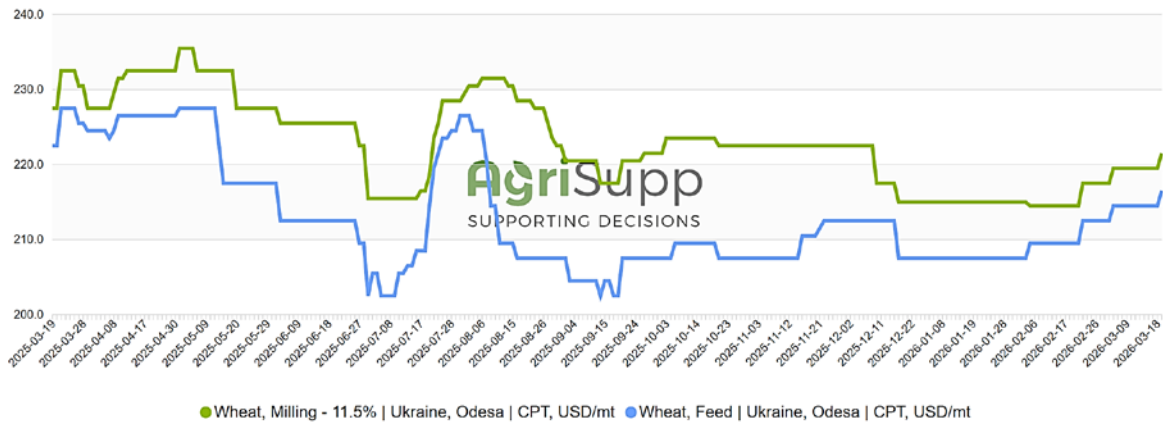
Що далі? Згідно з офіційною статистикою ЄС, імпорتنі квоти на 2026 рік уже майже вичерпані — залишилось близько 136 тис. т. За таких умов Україні буде складно реалізувати свій експортний потенціал у повному обсязі, що призведе до формування значних перехідних запасів на рівні щонайменше 5 млн т.

За оцінками УкрАгроКонсалт, у 2025/26 МР експорт здебільшого складався з фуражної пшениці, тоді як у запасах накопичується переважно продовольче зерно, яке в поточному сезоні важко конкурує з російським.

Цінова ситуація залишається неоднозначною. З одного боку, на ринок тиснуть високі запаси, з іншого — підтримку надає геополітична напруженість, зокрема ситуація навколо Ірану, що сприяє зростанню

фрахтових ставок і підтримує ціни на сировинні товари. Додатковим фактором невизначеності залишаються погодні ризики в США.

Динаміка цін на пшениці на умовах CPT Одеса, дол./т

Географія експорту в останні 3 місяці сезону буде концентруватись на ближніх напрямках. Протягом 1-2 попередніх сезонів низькі ставки фрахту спонукали експортерів конкурувати на будь-яких ринках збуту, навіть на віддалених. Наразі ситуація змінюється: дорога логістика і зростання ціни на нафтопродукти сприяє зростанню конкурентоспроможності причорноморської пшениці на географічно наближених ринках. Можливо в таких умовах українська та російська пшениця стане більш привабливою на ринках MENA ніж пшениця з Південної півкулі.

Зростання ціни газу обумовить здорожчання азотних добрив, що може негативно вплинути на урожайність зерна в глобальному масштабі. При такому сценарії зросте потреба в імпорті зерна з боку країн з дефіцитним балансом. Тому сформовані в Україні запаси можуть стати у нагоді і бути реалізовані за більш привабливими цінами у сезоні 2026/27 ніж в поточному ультра-профіцитному сезоні.

Максим Харченко
Аналітик ринку зернових та логістики
УкрАгроКонсалт

Умови надання інформації (Disclaimer)

Інформація у звітах та дослідженнях ринків УкрАгроКонсалт отримана від комерційних, державних та статистичних організацій, які ми вважаємо надійними. УкрАгроКонсалт не гарантує, що ця інформація є точною або повною і не засвідчує в будь-якій формі факт її вірогідності. Проведений аналіз, висловлені думки та отримані висновки дійсні виключно в межах припущень, викладених у звітах та дослідженнях ринків УкрАгроКонсалт, відображають нашу неупереджену точку зору на час складання звітів та досліджень ринків та можуть бути змінені без попереднього повідомлення.

Звіти та дослідження ринків УкрАгроКонсалт призначені лише для інформаційних цілей, УкрАгроКонсалт сподівається, що замовник вважає інформацію корисною для своїх ділових цілей. Однак, приймаючи це застереження, замовник погоджується, що він не повинен покладатися виключно на цю інформацію при прийнятті ділових рішень.

УкрАгроКонсалт не несе відповідальності за наслідки діяльності або бездіяльності замовника, а також за наслідки економічних або політичних змін.

**We counsel
business that
feeds the world**

 UkrAgroConsult

 UkrAgroConsult

+38 044 364 55 85

+38 050 786 13 10 (WA, Viber, Telegram)

uac-info@ukragroconsult.org

www.ukragroconsult.com

